

Afyrere af offentlige Stiftelser, Hospitaller og Kloostere, samt Beneficiarier faae Ret til at kunne sælge det til Stiftelsen eller Embedet hørende Bøndergods til saadanne Priser, som omtales i Lovforslagets § 2. Man kan ikke altid forudsætte, at de nuværende Besiddere ville have tilstrækkelig Indsigt til at bedømme, hvad der skal anses for en passende Kjøbesum, eller ville have tilstrækkelig Interesse for Stiftelsen eller Embedet til virkelig at paasee dets Læve. Dersom vedkommende Ministerium ikke skulde troe, at den Kjøbesum, som foreslaaes af den nuværende Besiddere, er passende, vilde det dog være besynderligt, om man vilde give den underordnede midlertidige Embedsmand en Ret til at faae sin Stemme gjort gjældende imod Ministeriet. Hertil skal jeg endnu blot tilføie den Bemærkning, at langfra ikke alt det Bøndergods, som falder ind under § 7, henhører under Justitsministeriet.

Nyholm: Det høitærede Thing vil see af det Lovforslag, jeg har tilladt mig at fremsætte, at dets 6 første Paragrapher ere aldeles overeensstemmende med det Lovforslag, som blev vedtaget af det høitærede Thing i et Møde i 1850. Jeg har nemlig troet, at jeg til Grundlag for dette Lovforslag burde lægge det Samme, som dengang blev vedtaget, ikke fordi jeg jo gjerne vil indrømme, at dette Forslag kunde modtage en heel Deel Forandringer, saa at det maaskee kunde blive bedre, end det dengang blev, men fordi jeg, som sagt, har troet det var passende, at bruge det som Grundlag, som man dengang gif ind paa. Jeg troer ogsaa, at, naar Thinget vilde nedsætte et Udvalg i Sagen for nærmere at overveie den, vilde dette vistnok kunne foretage forskjellige Forandringer deri, som kunde findes hensigtsmæssige, og det kan i den Henseende ikkun glæde mig at have hørt den høitærede Justitsminister med megen Interesse fremsætte flere forskjellige Bemærkninger i Anledning af nærværende Forslag.

Jeg skal nu tillade mig paa Sagens nærværende Stadium at fremsætte nogle Bemærkninger i Anledning af den høitærede Justitsministers Bemærkninger. Den høitærede Justitsminister har da først erklæret med Hensyn til § 1, at han vel ikke kunde have Noget mod denne Paragraph; men ved Siden deraf meente

han dog, at siden Loven af 12te April 1851 var udkommen, var den mindre nødvendig. Det forekommer mig dog — hvad den høitærede Justitsminister ogsaa har bemærket — at efter den Udtalelse, vi her i Thinget have hørt af min høitærede Sidemand, den 1ste Landsthingsmand for 3die Kreds (Mollise), er det temmelig klart, at en Lov som denne vilde i sine Følger lede til meget Gavn og maa være ønskelig for dem, der ville, at Selvtiendomme fremmes ad Frivillighedens Vej, idet nemlig denne høitærede Mand, der er i Besiddelse af og har Bestyrelsen af et saa overordentligt stort Quantum Hartkorn Fæstegods, har erklæret, at Mangelen af en saadan Lov var en af de Grunde, som forhindrede ham fra at sælge.

Med Hensyn til § 2 har den høitærede Justitsminister især havt en heel Deel at bemærke. Han har troet, at Gjennemsnittet, saaledes som det er foreslaaet i Paragraphen, af hvad Fæstegodset har indbragt i de sidste 20 Aar, vilde være en altfor usikker Maalestok for dets Værdie, i Særdeleshed naar § 4 kom til, og gav Besidderen Ret til at fordrø ikke blot 10 pCt., men under visse Forudsætninger endog 20 pCt. Jeg skal hertil bemærke, at, hvis man uforandret vil beholde § 4, troer jeg vistnok, det vilde kunne faae Udseende af, at man var kommen til at gaae Familierne vel nær; men man har, da Lovforslaget i sin Tid blev vedtaget her i Thinget, netop optaget Bestemmelsen om disse 20 pCt., for derved at opmuntre Fideicommissbesidderne til at sælge til Brugerne og deres Børn eller Svigerbørn. Med Hensyn til Gjennemsnitsberegningen af de 20 Aar forekommer det mig dog, at, naar man lægger denne til Grund, og derefter capitaliserer denne Indtægt, og foretager det paa en saa god og hensigtsmæssig Maade, som er foreslaaet i § 2, kan det neppe lede til, at Familierne egentlig kunne sliges at lide noget betydeligt Tab, idetmindste stiller det sig ikke saaledes for mig. — Den høitærede Justitsminister har bemærket i Anledning af de Ord, der findes i § 2, eller i alt Fald, saafremt Ministeriet forlanger Saa-dant, efter lovligt Stjøn, hvorved alene Ministeriet og Besidderen blive at anses som Par-